

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-34-42, факс: 255-33-13, e-mail: comeuroint@v.rada.gov.ua

ВИСНОВОК

щодо проекту Закону України

«Про внесення змін до статті 51 Кодексу торговельного мореплавства України щодо вимог до кваліфікації членів екіпажу»
(реєстр. 3944 від 29.07.2020, н.д. І. Шинкаренко)¹

1. Загальна характеристика законопроекту.

Законопроект спрямований на необхідність приведення національного законодавства України у відповідність до вимог Конвенції ПДНВ-78, з поправками, в частині визначення умов порядку присвоєння звань особам командного складу морських суден, проходження ними обов'язкової підготовки для занять певних посад на судні або для виконання окремих обов'язків на судні, а також визначення умов для повторного підтвердження компетентності для роботи на морських суднах.

За інформацією ініціаторів законопроекту, національне законодавство України не визначає для моряків альтернативних способів повторного підтвердження диплому, а встановлює обов'язкові вимоги для моряків щодо проходження моряками курсів підвищення кваліфікації та обов'язкового складання кожним моряком іспитів в державних кваліфікаційних комісіях (далі – ДКК). Як наслідок, громадяни України-моряки, переважна більшість з яких мають підтверджений стаж роботи на суднах та сучасні знання і практичні навички, змушені в обов'язковому порядку складати іспити у ДКК, безпідставно витрачаючи при цьому грошові кошти та час своєї відпустки між рейсами.

Проектом Закону передбачається викладення у новій редакції ст. 51 Кодексу торговельного мореплавства України. Реалізація законопроекту, на думку ініціаторів, сприятиме зменшенню навантаження на громадян України – моряків та посадових осіб уповноважених органів виконавчої влади під час повторного підтвердження моряками свої кваліфікації для роботи на суднах.

2. Належність законопроекту за предметом правового регулювання до сфери дії законодавства ЄС, зобов'язань України в рамках Ради Європи, норм та принципів системи ГАТТ/СОТ.

¹ Комітет розглянув проект Закону на своєму засіданні 11 листопада 2020 року (протокол № 54) відповідно до статті 93 Регламенту Верховної Ради України.

Проект акта за предметом правового регулювання охоплюється зобов'язаннями у сфері європейської інтеграції, зокрема положеннями статті 368 Глави 7 «Транспорт» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі - Угода про асоціацію), згідно з якими співробітництво між Україною та ЄС спрямовується на покращення руху пасажирів та вантажів, зростання плинності транспортних потоків між Україною, ЄС і третіми країнами регіону за рахунок усунення адміністративних, технічних, прикордонних та інших перешкод, підвищення рівня безпеки.

3. Відповідність законопроекту праву ЄС, зобов'язанням України в рамках Ради Європи, нормам та принципам системи ГАТТ/СОТ.

Законопроектом передбачається викладення у новій редакції ст. 51 Кодексу торговельного мореплавства України.

Відповідно до пункту d) статті 369 Угоди про асоціацію співробітництво між Сторонами охоплює сферу приєднання до відповідних міжнародних транспортних організацій та угод, зокрема процедури забезпечення суворого застосування та ефективного виконання міжнародних транспортних угод і конвенцій;

- Міжнародною конвенцією про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року з поправками (далі – Конвенція ПДНВ);
- Кодексом з підготовки і дипломування моряків та несення вахти з поправками (далі - Кодекс ПДНВ);
- Директивою 2001/25/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 4 квітня 2001 року про мінімальний рівень підготовки моряків, заміненою Директивою 2008/106/ ЄС Європейського Парламенту та Ради від 19 листопада 2008 року про мінімальний рівень підготовки моряків (далі – Директива 2008/106).

Відповідно до положень пункту першого статті 12 Директиви 2008/106/ЄС кожен капітан, офіцер та радіооператор, що має сертифікат, виданий або визнаний відповідно до будь-якої глави Додатка I, крім Глави VI, який служить на судні або має намір повернутися на судно після періоду часу, проведеного на березі, повинен для підтвердження придатності для роботи на суднах, через строк, що не перевищує п'яти років: (а) відповідати стандартам медичної придатності, передбаченим статтею 11; і (б) доводити збереження професійної компетентності відповідно до розділу AI / 11 Кодексу ПДНВ.

Варто зазначити, що положення цієї статті Директиви 2008/106/ЄС практично дублюють положення пунктів 1-3 Правил I/11 «Повторне підтвердження дійсності дипломів» Конвенції ПДНВ, відповідно до яких:

1. Кожен капітан, особа командного складу та радіооператор, які мають професійний диплом, виданий або визнаний на підставі будь-якої глави Конвенції, крім глави VI, які працюють на судні або мають намір повернутися на судно після проміжку часу, проведеного на березі, повинні для

підтвердження придатності для роботи на суднах, через строк, що не перевищує п'яти років:

- відповідати вимогам щодо придатності за станом здоров'я, приписаним правилом I/9; та

- доводити збереження професійної придатності згідно з розділом А-I/11 Кодексу ПДНВ.

2. Кожен капітан, особа командного складу та радіооператор для продовження роботи на суднах, стосовно яких на міжнародному рівні були погоджені спеціальні вимоги до підготовки, повинні успішно пройти схвалену відповідну підготовку.

3. Кожен капітан та особа командного складу для продовження роботи на танкерах повинні відповідати вимогам пункту 1 цього правила, а також доводити збереження професійної придатності для роботи на танкерах згідно з розділом А-I/11, пунктом 3 Кодексу ПДНВ, через проміжки часу, що не перевищують п'яти років.

Відповідно до пункту 1 Розділу А-I/11 «Повторне підтвердження дійсності дипломів» «Професійна придатність» Кодексу ПДНВ збереження професійної придатності, як це вимагається згідно з правилом I/11, доводиться шляхом:

- наявності схваленого стажу роботи на судні з виконанням при цьому функцій, що відповідають наявному диплому, на строк не менше:

- а) загалом дванадцяти місяців з попередніх п'яти років, або

- б) загалом трьох місяців з попередніх шести місяців безпосередньо перед підтвердженням дійсності диплома; або

- виконання функцій, що вважаються еквівалентними стажу роботи на судні, який вимагається пунктом 1.1; або

- проходження схваленої перевірки; або

- успішного закінчення схваленого курсу або курсів підготовки; або

- завершення схваленого стажу роботи на судні з виконанням при цьому функцій, відповідних наявному диплому, протягом не менше трьох місяців на понадштатній посаді чи на посаді командного складу, нижчій за ту, яка передбачена дійсним наявним дипломом, безпосередньо перед зайняттям посади, для якої цей диплом є дійсним.

Відповідно до пункту 3 Розділу А-I/11 «Повторне підтвердження дійсності дипломів» «Професійна придатність» Кодексу ПДНВ збереження професійної придатності для роботи на танкерах, що вимагається згідно з правилом I/11 пунктом 3, повинно встановлюватися:

- схваленим стажем роботи на судні, з виконанням при цьому функцій відповідно до отриманого диплома або підтвердження, протягом загалом не менше трьох місяців з попередніх п'яти років; або

- успішним закінченням відповідного схваленого навчального курсу або курсів.

Вищезазначені положення містяться у запропонованій редакції ст. 51 Кодексу торговельного мореплавства України, зокрема щодо повторного підтвердження диплому для роботи на танкерах, яке здійснюється через строк,

що не перевищує п'ять років без складання іспитів у державній кваліфікаційній комісії у разі наявності стажу роботи на судні, з виконанням при цьому функцій відповідно до отриманого диплома або підтвердження, протягом сумарно не менше трьох місяців з попередніх п'яти років, або успішного закінчення схваленого навчального курсу або курсів.

Водночас варто зауважити, що вимоги Конвенції ПДНВ стосуються також застосування Реєстру документів членів екіпажу морського судна, в якому міститься інформація про всі видані дипломи (Certificate of Competency), підтвердження до них (Endorsement), свідоцтва фахівця (Certificate of Proficiency), документальні докази підготовки (Documentary Evidence), послужні книжки моряка (Seaman's Seagoing Service Record Book) роботи на судні, а також визначення осіб, які відповідають за оцінювання стану здоров'я членів екіпажу судна.

Таким чином, проект Закону за своєю метою **не суперечить** міжнародно-правовим зобов'язанням України.

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000EED52E0081548200
Дійсний до: 12.03.2022 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-20/10-2020/252430 від 28.12.2020

